

hollands

noorderkwartier

jaargang 27

nummer 1

maart 2013

aflevering **93**

In dit nummer o.a.:

Akte van bekendheid van Aafje Cardinaal uit Langedijk

Waarom Klaasje Bijpost geen echte Bijpost is

Oorkondes voor trouwe NGV-leden

Jaarverslag van de secretaris van HNK

ISSN: 1383-6773

Inhoud aflevering 93, jaargang 27, nummer 1, maart 2013

Van de voorzitter.....	1
Programma lezingen HNK voorjaar 2013, belangrijke data najaar 2013.....	2
Jaarverslag secretaris HNK, verslag afd. ledenverg. nov. 2012.....	5
Verslagen HNK-lezingen januari en februari 2013.....	10
Opmerkelijk	9, 31
Akte van bekendheid (familie Cardinaal)	12
Nadere kennismaking met Ank Poland	18
Wie helpt?.Oproep.	22, 32
Boekbespreking.....	23
Nieuwe HNK-leden	24
Hulp HNK in Alkmaars archief	24
Feestelijke overhandiging oorkonden	25
Klaasje Bijpost/Buitenpost	26
Voor u gelezen	30
Voor u verzameld	32

Datum van inlevering kopij en verschijning HNK Afdelingsblad:

Nummer 94 vóór 1 mei 2013, verschijnt begin juni 2013

Nummer 95: voor 1 augustus 2013, verschijnt begin september 2013

Colofon

Hollands Noorderkwartier is een uitgave van de gelijknamige afdeling van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie à vier keer per jaar. NGV-leden, ingedeeld als lid van HNK, ontvangen het blad gratis thuis. NGV-leden buiten het verzorgingsgebied van HNK kunnen zich als 'bijkomend lid' van HNK opgeven bij de secretaris van de NGV, postbus 26, 1380 AA Weesp; de daarvoor geldende contributie-toeslag ad € 9,00 per jaar wordt centraal door de NGV geïnd. Anderen kunnen zich abonneren door betaling van € 12,50 per jaar (incl. verzendkosten), te storten op bankrekeningnummer 108334 t.n.v. NGV afdeling Hollands Noorderkwartier te Alkmaar, onder vermelding van 'abonnement HNK-afdelingsblad'.

Losse nummers € 2,50 (excl. verzendkosten).

Oplage: 475 exemplaren.
Vormgeving en zetwerk: Marry Luken en Piet Aaij
Druk: Kopieerinstelling Noordeloos, Scheldestraat 21, Alkmaar

De inhoud van ingezonden stukken valt buiten de verantwoording van de redactie. Artikelen kunnen door de redactie worden aangepast; over plaatsing beslist de redactie.

Voorpagina: Huisje 'Het Zeepaardje' te Schoorl, geschilderd door Claas Oudejans. Zie blz. 22.

Van de voorzitter

Uiteraard zijn er verschillende zaken die de aandacht vragen van de voorzitter. Zo waren er de bezoeken aan afdelingsleden die meer dan 40 jaren lid zijn van onze vereniging. Ik mocht ze samen met de secretaris Wil Hermanus in de bloemen zetten en ik voelde me als de Burgemeester die een onderscheiding komt uitreiken. Met één van die leden heb ik samen in een Medezeggenschapsraad gezeten en dat is al meer dan 30 jaar geleden. Eigenlijk wel een bijzonder weerzien. Heel speciale momenten en ik werd er blij van.

Dan was er ook nog de drukte van de voorbereiding voor de Duitslanddag in Weesp. Voor mij de voorbereiding om de “Duitslandgangers” onderdak te verschaffen in Egmond aan Zee en ik hoorde van onze vice-voorzitter Jos Kaldenbach de enthousiaste verhalen over het verloop in Weesp.

Onze duizendpoot Jos, die niets te veel was, heeft er werkelijk alles aan gedaan om dit “Duitslandgebeuren” tot een succes te maken en dat is uiteraard gelukt.

Verder gaan we rustig door met het voorbereiden van onze ledenbijeenkomsten en ik hoop u binnenkort daar weer te begroeten.

Truus Schoehuijs

*Gezicht op Egmond aan
Zee
anno 2012.
(Bron: Truus Schoehuijs)*

HNK-programma voorjaar 2013

door Wil Hermanus, secretaris HNK

De bijeenkomsten van de afdeling worden gehouden in 't Trefpunt, Louise de Colignystraat 20, 1814 JA Alkmaar, tel. 072 5123949.

Zaal open: 19.30 uur. Aanvang lezingen: 20.00 uur.

Niet alleen leden, maar ook belangstellenden zijn van harte welkom. De toegang is gratis én u kunt uw auto gratis voor de deur parkeren.

woensdag 13 maart 2013

lezing DE KUST GAAT TERUG

'Zwakke schakels' in de Noordzeekust in historisch perspectief

door historicus Diederik Aten.

Onze Noordzeekust is de laatste jaren doorlopend in het nieuws. In het kader van het nieuwe Deltaplan Hollands Noorderkwartier is het hoogheemraadschap druk bezig met de voorbereiding van de verbetering van de 'zwakke schakels' in de kustlijn. Het opwarmen van het klimaat en de zeespiegelstijging maken dat dringend noodzakelijk.

Op de wat langere termijn beschouwd zijn de huidige problemen met de kust echter 'oud nieuws'. Op diverse plekken is de kustlijn de afgelopen eeuwen met ettelijke kilometers achteruit gegaan. Dorpen als Petten en Egmond aan Zee verdwenen diverse malen onder water en werden landinwaarts weer opgebouwd. Zeer spectaculair is het instorten van de kerktoren van Egmond aan Zee. Door de gestage kustafslag was deze direct aan het strand komen te staan. Tijdens een zware storm in 1741 viel de ondermijnde toren tenslotte met donderend geraas in elkaar. Ook de Hondsbosche Zeewering blijkt bij nader inzien al eeuwenlang een 'zwakke schakel' in de Noordzeekust te zijn. Bij deze dijk zijn alle mogelijke vormen van kustverdediging toegepast. Steeds opnieuw stond men hier voor de vraag: hoe verder? Tijdens de lezing volgen we aan de hand van een keur van oude kaarten en prenten de ontwikkelingen op de voet en krijgen we een goed beeld van het dynamische karakter van ons kuststelsel.

Ingestorte kerk Egmond aan Zee 1741 (Bron: Regionaal Archief Alkmaar)

woensdag 10 april 2013, (let op de gewijzigde aanvangstijd)

lezing LAAT NIEUWE INFORMATIE NAAR U TOEKOMEN

door Bob Coret,

voorafgegaan door een korte **ledenvergadering, aanvang 19.30 uur.**

Het internet heeft voor stamboom onderzoekers veel te bieden. In deze lezing laat ICT-specialist Bob Coret, bekend van onder andere Genealogie Online, het Stamboom Forum en de Genlias Monitor, u methoden zien waarmee u het internet efficiënt kunt gebruiken. Termen als webfeeds en sociale netwerken worden uitgelegd en gedemonstreerd.

De presentaties en bijbehorende links van eerdere lezingen zijn te zien via <http://lezing.coret.org/>

AGENDA Ledenvergadering 10 april 2013.

1. Opening en mededelingen.
2. Verslag ledenvergadering van 14 november 2012 (zie dit HNK nr.)
3. Jaarverslag 2012 van de secretaris (bijgevoegd)

jaargang 27, nummer 1, maart 2013

4. Financieel verslag 2012 (ter plekke beschikbaar)
5. Verslag kascommissie (wordt voorgelezen)
6. Décharge bestuur over 2012
7. Wisseling kascommissieleden. Aanstelling van een nieuw lid.
8. Definitieve Begroting 2013.
9. Bestuurssamenstelling. Aftredend volgens het rooster en herkiesbaar de heer P.D. Aaij als lid van het bestuur.
Tegenkandidaten kunnen schriftelijk worden voorgedragen tot 1 week voor de vergadering bij de secretaris.
10. Verkiezing van 2 bestuursleden die als afgevaardigden naar de ALV gaan.
11. Bespreking van de stukken van de ALV NGV te Utrecht op 20 april 2013. De stukken liggen ter inzage of kunnen digitaal worden opgevraagd bij de secretaris.
12. Herfstprogramma 2013 voor HNK
13. Rondvraag
14. Sluiting

Belangrijke data in het najaar van 2013

De data van de HNK-bijeenkomsten in het najaar zijn bekend.
U kunt de volgende alvast in uw agenda noteren:

zaterdagmiddag 21 september 2013,
aanvang 14 uur!

woensdagavond 9 oktober

woensdagavond 13 november

In de volgende nummers zult u uitgebreid geïnformeerd worden.

Jaarverslag 2012 **secretaris afdeling Hollands Noorderkwartier**

door Wil Hermanus

Algemeen.

In het verslagjaar organiseerde de afdeling in zalencentrum 't Trefpunt in Alkmaar de volgende bijeenkomsten met de bijbehorende bezoekersaantallen:

11 jan 2012	Nieuwjaarsbijeenkomst en presentatie historische Vereniging Koedijk, spreker de heer Bijpost, 35 personen.
8 feb 2012	Hebben jullie dat nog niet digitaal? Lezing door de heer S. Wegereef, 32 personen.
14 mrt 2012	Zoeken in bronnen naar voorouders in voormalig Nederlands-Indië, lezing door de heer J. Cuperus, 32 personen.
11 apr 2012	Valkuilen en zegeningen van DNA onderzoek, lezing door de heer R. Philippo, 36 personen, voorafgegaan door een afdelingsleden-vergadering.
12 sep 2012	De Franse bezetting en de invloed daarvan op de visserij, door de heer F. van Oostvoorn, 35 personen.
10 okt 2012	De Koloniën van Weldadigheid, door de heer J.J. Kaldenbach, 38 personen.
14 nov 2012	Studenten in de familie, door mevrouw M. Zoeteman, 26 personen, voorafgegaan door een afdelingsledenvergadering.

Ook dit jaar verzorgde de heer G. Telman voor elke bijeenkomst een convocatie via een digitale Nieuwsbrief. Verschillende mensen maakten de verslagen van de lezingen.

Begin december 2012 had onze afdeling 328 leden. Er zijn 24 NGV leden die een extra lidmaatschap bij HNK hebben, de zogenaamde bijkomende leden. Verder hebben een twintigtal instanties een ruilabonnement met onze afdeling en hebben een aantal personen een privé abonnement op het afdelingsblad.

Bestuurlijke zaken en activiteiten van de afdeling.

Tijdens de bijeenkomsten hielpen de heren A. Biesbroek met vakkundige ondersteuning bij het gebruik van Gens Data Pro en W. Schotten met de zoektocht naar voorouders in zijn bestanden op de laptop.

De heer en mevrouw Reijngoud zorgden voor de bibliotheek. Er werden in het verslagjaar wat minder boeken aangeschaft omdat er minder geschikte publicaties verschenen. Mevrouw Reijngoud en de heer Aaij zorgden voor de boekentafel tijdens de bijeenkomsten.

De verkoop van ons jubileumboek over de immigranten gaat nog steeds door, weliswaar in zeer kleine aantallen.

Het bestuur van de afdeling nam in de voorjaarsvergadering in april afscheid van de penningmeester heer H. van der Velde. De heer J.M. van Veen nam het stokje van hem over.

In juni werd op een warm en zonnig terras bij een drankje nog eens afscheid genomen van de penningmeester die zoveel jaren heeft meege draaid in het bestuur. De heer Breggeman trad na een half jaar inwerken in de voorjaarsvergadering ook officieel toe tot het bestuur.

In het voorjaar en de maanden daarna kreeg het bestuur te maken met een paar ernstig zieken. De heren Aaij en Van Veen moesten daarvoor in het ziekenhuis worden behandeld. Ook mevrouw Schoehuijs onderging een behandeling. Gelukkig konden alle patiënten in de herfst weer in actie komen. Samen met de heer Breggeman en mevrouw Hermanus werd door de heer Van Veen een nieuwe afdelingsfolder voor de PR gemaakt. Dit was nodig omdat er geen algemene NGV-folders beschikbaar waren. Later bleek er toch nog een hele partij folders in Weesp tevoorschijn te komen. Met de folders konden we op de markten op Monumentendag op 8 september en de Historische markt op 8 oktober veel belangstellenden informeren over onze vereniging. Tijdens deze markten hielpen verschillende bestuursleden en medewerkers van de afdeling.

Het bestuur vergaderde op 1 feb 2012, 17 apr 2012, 30 mei 2012 en 2 okt. 2012. Daarbij werden de lopende zaken behandeld, het Regio-overleg en het medewerkers dagje voorbereid en de agendapunten voor de Algemene vergaderingen van de NGV besproken. De aanmaak en verspreiding van ons afdelingsblad kreeg extra aandacht. Doel daarvan was om een zo klein mogelijk restant exemplaren over te houden en de kosten zo laag mogelijk te houden.

Op 21 maart kwamen afgevaardigden van alle NH afdelingsbesturen – met uitzondering van de afdeling Den Helder e.o. - bijeen in Alkmaar. Hierbij werden verschillende afdelingsplannen besproken. De heer Netelbeek, lid van het hoofdbestuur, demonstreerde de plannen die er zijn om via de NGV website de digitalisering van de NGV collecties uit te breiden.

Begin van het jaar werden we benaderd door de heer De Raad van het Regionaal Archief met het verzoek om af en toe bezoekers te helpen bij hun onderzoek in het archief. Dit heeft ertoe geleid dat er in totaal zes hulpmiddagen zijn geweest waaraan wisselend verschillende afdelingsleden hebben meegewerkt. Dit initiatief begint heel langzaam op gang te komen.

Op 25 april gingen medewerkers en bestuursleden naar De Rijp en Purmerend ter gelegenheid van een medewerkers dagje. Op bladzijde 57 van jaargang 26 van ons afdelingsblad staat hierover een aardig verslag van de hand van de heer Telman.

Het afdelingsblad werd samengesteld door mevrouw Luken, bijgestaan door de heren Aaij en Telman. Er werden 4 nummers uitgebracht met een totaal van 128 pagina's. De boekjes waren weer zeer gevarieerd van inhoud.

Mevrouw Van Koersveld, die jarenlang hielp bij de correctie van de teksten, moest in het verslagjaar om gezondheidsredenen afhaken.

De verzending werd geregeld door een groepje medewerkers onder leiding van mevrouw Zonneveld. Helaas moesten we bij deze groep de inzet van de heer Leek missen.

In het verslagjaar moesten we bij HNK merken dat gezondheid een groot goed is en dat we zuinig dienen te zijn op onze vrijwilligers.

Verslag van de Afdelingsledenvergadering HNK dd. 14 november 2012

door Wil Hermanus

Om 19.35 uur opent de voorzitter in aanwezigheid van 26 personen de ledenvergadering. In haar openingswoord dankt zij de personen die haar een kaart hebben gestuurd tijdens haar herstelperiode na een operatie. Er is afbericht ontvangen van de dames Kaas en Groot en van de heer Kaldenbach. De sprekers voor de lezingen in 2013 zijn vrijwel allen gevonden waarbij gemeld wordt dat we in september 2013 het plan hebben om op een zaterdagmiddag bijeen te komen. Daarmee hopen we tegemoet te komen aan de wens van leden die steeds op woensdagavond verhinderd zijn.

In 2013 hopen we ook weer een regiovergadering met de Noord-Hollandse besturen te kunnen realiseren. De heer Biesbroek zal binnenkort verhuizen. Wij zullen hem erg missen en de verhuizing houdt in dat wij op zoek moeten gaan naar iemand die de hulp bij het gebruik van Gens Data Pro kan overnemen.

Het verslag van de ledenvergadering van 11 april 2012 wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

De penningmeester heeft het overzicht van de voorlopige begroting 2013 uitgedeeld. Bij een aantal posten is een kleine verschuiving te zien, maar in grote lijnen gaan we voort met de kostenverdeling zoals in voorgaande jaren. De kostenverhogingen zijn vooral waar te nemen bij de verzendkosten van het afdelingsblad, het maken van een afdelingsfolder en de vergaderkosten voor het Noord-Holland-overleg.

De stukken voor de Algemene NGV vergadering op 24 november a.s. zijn ontvangen. Mocht men belangstelling hebben voor deze stukken dan kunnen ze digitaal worden aangevraagd bij de secretaris. De heer M. van de Donk is voorgesteld als nieuwe penningmeester van het hoofdbestuur. Er zijn richtlijnen opgesteld voor de aanvraag en de toekenning van eerbetoon aan verdienstelijke leden. Verder zal er gestemd worden over een beleidsplan voor de jaren 2012-2015. Verschillende onderdelen uit het beleidsplan zullen uitgewerkt worden in werkgroepen. Het probleem is echter dat er een tekort aan menskracht is om alle voorstellen te realiseren.

Op 24 november zullen onze afgevaardigden een introductie te zien krijgen van een vernieuwing van Gens Nostra. Op 23 februari 2013 wordt er een PR dag voor de PR medewerkers georganiseerd waarbij ook diverse vernieuwingen aan de orde komen.

Bij de rondvraag zijn er geen vragen waarna de voorzitter de vergadering kan sluiten.

😊 pmerkelijk

23 okt. 2012: **Familie Pot mag dochter niet Bloem noemen**

GENT - Een gezin met de achternaam Pot wilde hun pasgeboren dochter Bloem noemen, maar de burgerlijke stand weigerde de naam op te nemen. Bloem Pot verschijnt dus niet in het bevolkingsregister.

Het gezin uit Gent werd opgedragen een andere naam voor hun dochter te verzinnen.

"Ouders mogen hun kinderen

elke naam geven die ze willen, maar belachelijke combinaties zoals Bloem Pot, Peter Celie of Beau Ter Ham worden stevast geweigerd", meldt Catharina Segers namens de gemeente van Gent in Het Nieuwsblad. "Muisje werd bijvoorbeeld ook geweigerd."

Het gebeurt zelden dat namen worden geweigerd bij de burgerlijke stand. In Gent worden slechts drie namen per jaar geweigerd. Connie Plassen werd overigens wel ingeschreven.

Verslagen HNK-lezingen

januari 2013, nieuwjaarsbijeenkomst 2013

Lezing 'Wie was de baas in Bergen? Regenten en dorpsbewoners in de 19^e eeuw' door Frits David Zeiler.

Ca. 40 personen waren aanwezig toen de voorzitter mevr. Truus Schoe-huijs de bijeenkomst opende met een hartelijk welkomstwoord. Zij gaf nog eens aan hoe stimulerend, verslavend en vaak ook verrassend het werk aan een stamboom van de familie kan zijn. Vooral als men beschikt over notariële boedelgegevens (zie in ons blad nr. 92). Zo vond zij in een beschrijving de aanwezigheid van o.a. een pottenkast, 10 koffieketels en -molens, een stoof en spoelkom, een **ettreetel** (een woord dat ook in een sprookje van Andersen, getiteld 'De Vetkaars', voorkomt, zo meldt Ger Kalverdijk en dat zou dan een opvangketel van (sp)etterende vetkaarsen zijn). Deze verklaring lijkt ook Jos Kaldenbach de juiste! Een Franse vriendin gaf aan: 'on trait' = 'men melkt' en dan zou het een melkemmer zijn, een beetje vreemd om die in een kamerkast te bewaren. De aanwezige spreker vermoedde een verband met 'extraheren: het uitkoken van een extract'. Wie het beter weet nodigen we graag uit om een verklaring te geven.

Na deze uiteenzetting liet de voorzitter enkele aanwezigen vertellen over hun onderzoek. O.a. mevr. Brenk: zij noemde Jacob Oldeburg, geb. 1734 en vanuit Oost-Friesland gevestigd te Bergen (café 't Woud) en mevr. Brussen, die de naamgeving van kinderen noemde, waarbij in één gezin soms 2 kinderen dezelfde naam droegen en beiden in leven waren, gewoon omdat de grootouders allemaal vernoemd waren en men dit nog een keer deed (iedereen denkt hierbij direct aan een gestorven kind).

In de lezing over Bergen, ditmaal zonder beelden!, schetste de spreker, wiens grootvader wordt geëerd in de naam van de boulevard in Bergen aan Zee, de ontwikkeling van het dorp dat in de 19^e eeuw verscholen lag in het groen en mede daardoor zeer in trek bij kunstenaars, rijkere burgers en de toeristen! Vanaf 1900 ontwikkelt de dorpskern zich met een pension, het Ursulinenpensionaat, een raadhuis/school, een lokaalspoor (1905, naar Bergen aan Zee 1909), een VVV, een kunsthandel (Huis met de Pilaren) en een postkantoor. De bewindhebbers stonden een vrije wandeling toe rond Bergen en zo was de eerste wandeltoerist de dichter Hofdijk. De landschappelijke omgeving maakte het dorp aantrekkelijk. Behalve de

invloed van de welgestelde regenten (o.a. families Van Reenen en Van Vladeracken) beklemtoonde de spreker ook de positie van de ondernemende families Bruin (veehouders). De vele kinderen van deze beide families hadden talent voor de Bergense horeca, de school, de kunst, de bouw van woningen en zij hebben door hun activiteiten bijgedragen aan de ontwikkeling van het dorp Bergen en bevorderden de bloei van dit prachtige komdorp.

februari 2013

Lezing 'Hoe maak ik mijn familiegeschiedenis sprekend' door J.C. Bauer.

Een uitgebreid verhaal over de geschiedenis van de families Bauer, Brack en Saverij! Welke bronnen raadpleeg je dan om het verhaal aantrekkelijk te laten zijn voor de lezer en interessant voor de genealoog zelf om steeds maar weer verder in de familiegeschiedenis te 'graven'. Naast primaire en secundaire bronnen (persoonlijke contacten/archief/internet) zijn er heel belangrijke tertiaire bronnen zoals *'geschiedenisboeken, streekbeschrijvingen, schilderijen, oude prentbriefkaarten, kranten e.d.'* Ook zoek je zo mogelijk naar 'materiële sporen' en dan is het van belang om van de voorouders te weten waar zij woonden en werkten. De spreker laat met veel lichtbeelden zien wat hij hiermee bedoelt o.a. *foto's van oude woonplaatsen, oude tekeningen, litho's, foto's van grafzerken, gevelstenen, uithangborden e.v.* Volgens de spreker moet een genealoog vooral nieuwsgierig zijn naar zijn afkomst, analytisch vermogen hebben, een puzzelaar en een reiziger zijn!

Nou heeft dhr. Bauer ook wel wat te melden over zijn verwanten. Zo zijn de Bauers (oorspronkelijk vanuit de Elzas) in dienst geweest in de 19^e eeuw bij diverse adellijke families en aan het hof van koning Willem I en Willem II. En familieleden uit de tak van de fam. Saverij (Hugenoten) waren kunstschilders en hun werken vormen een tastbare herinnering. Zo was Roelandt (1576-1639) o.a. hofschilder bij keizer Rudolph II in Praag en heeft Salomon Jacobusz. Saverij 35 etsen gemaakt voor Rembrandt.

Ook Martinus Savry is bekend als oprichter van de vernisfabriek in Haarlem. Kortom, zo was de conclusie van de toehoorders, met zo'n familie heb je inderdaad iets te melden, tot genoegen van iedereen.

De akte van bekendheid van Aafje Cardinaal

door Emmy Reijngoud

Een akte van bekendheid is een akte waarin twee of meer personen voor een vrederechter of een notaris naar waarheid verklaren dat de hoedanigheid van een persoon of een bepaald feit algemeen bekend is. Met andere woorden een akte van bekendheid kan gebruikt worden om de identiteit van een persoon te bevestigen en kan daarom als het nodig is een akte van geboorte vervangen.

Menigeen heeft tijdens het werk aan de stamboom te maken gehad met een akte van bekendheid. Door allerlei oorzaken konden mensen bijvoorbeeld als ze wilden trouwen, geen geboortebewijs overleggen. Soms had een emigrant uit zijn geboorteland geen papieren bij zich of was het door oorlogse omstandigheden moeilijk een geboortebewijs te verkrijgen. Soms werd er een leugentje verzonnen en zei men geen geboortebewijs te kunnen krijgen; in werkelijkheid had diegene ergens nog een echtgeno(o)t(e) en wou hier een bruid(egom) verschalken. Soms werden er gewoon fouten gemaakt bij het optekenen van een doop of geboorte, of werd een aangifte gewoon vergeten; vooral omstreeks het jaar 1811, toen de aangifte bij de burgerlijke stand verplicht werd, terwijl voorheen de dominee of pastoor de doop automatisch optekende. Al deze gevallen en nog vele andere komen nog steeds voor.

Ik kreeg van Marry Luken een stukje toegestuurd van de familie Cardinaal of Kardinaal, een rk familie uit de Langedijk. Er kwam een akte van bekendheid in voor en daar wil ik u even van laten meegenieten. Eigenlijk ook van het gegoochel met namen!

Familie Cardinaal, Kardinaal

I Adrianus Cardinaal, rk ged. Oudcarspel 09-07-1742, zn. van Klaas Ariense en Dirkje Pieters, begr. Oudcarspel 23-07-1804^a,
tr. (1) Oudcarspel 17-05-1767 **Aafje Cornelis Beth**, rk ged.
Harenkarspel, St. Jacobus, 16-12-1738 als Ava, dr. van Cornelus Beth en Gerarda Pieters, begr. Oudcarspel 22-10-1770^a,
tr. (2) Oudcarspel 17-01-1773 **Jannetje Pieters Leek**, wedn. en jd, rk ged. Noord-Scharwoude 22-04-1741, als Joanna, wonend op de

Waardijk in Heerhugowaard, overl. Noord-Scharwoude 16-07-1796, dr. van Pieter Leek, alias Thijm en Maartje Bouwens, tr. (3) Noord-Scharwoude, St. Joannes de Doper, 03-09-1797 **Cornelia Adriana Tessel**, wedn. en jd, ged. Oudcarspel 20-08-1772 als Neeltje, dr. van Ary Ariense en Trijntje Symens, overl. Oudcarspel 16-04-1845, als Neeltje Tesselaar. Haar ouders trouwden Oudcarspel 25-08-1771, als Arien Ariensz Tessel en Trijntje Simons.

Kinderen uit het eerste huwelijk:

1. **Klaas Cardinaal**, ged. Noord-Scharwoude 12-08-1768, zie II
2. **Gertrudis Cardinaal**, ged. Noord-Scharwoude 29-06-1771, dr. van Ary Cardinaal en Aafje Crelis. Haar moeder is al in oktober 1770 begraven. Mogelijk werd het kindje door de dood van haar moeder pas zo laat gedoopt, al is dat bij de rk-kerk niet gewoon.

Kind uit het derde huwelijk:

3. **Arien Cardinaal**, ged. Oudcarspel 14-01-1799, zn. van Ary Klaasse Cardinaal en Neeltje Aris Tesselaar.

II **Klaas Cardinaal**, ged. Noord-Scharwoude 12-08-1768, zn. van Ary C. Cardinaal en Aafje Crelis, overl. Oudcarspel 07-01-1834^a, zn. van Arien Cardinaal en Aaftje Bet, tr. Noord-Scharwoude, St. Joannes de Doper, 05-05-1799 met **Margerita Joannes Tebbe**, ged. Oudcarspel 02-07-1778, als Grietje, dr. van Jan Casper Tebben en Aaltje Pieters, begr. Oudcarspel 04-08-1808^a als Grietje Kaspersdr Tebben. Jan Casper Tebben is begraven als Kasper Tebben, Oudcarspel 26-05-1808^a en Aaltje Pieters als Aaltje Kuyl, vrouw van Kasper Tebben, Oudcarspel 31-12-1798^a. Zij trouwden Oudcarspel 19-01-1771, als Kasper Jans Tebbe en Aaltje Kuylboer. Hij heette in zijn leven Kasper Jans, Jan Kasper en Kasper.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. **Aafje Cardinaal**, ged. Oudcarspel 12-04-1800, zie III
2. **Aaltje Cardinaal**, ged. Oudcarspel 21-08-1801, dr. van Klaas Cardinaal en Grietje Jans Tebbe, overl. Beemster 24-12-1857, ongehuwd. Zij woonde bij haar zuster Aafje op de Rijperweg in de Beemster, wijk B, nr 82.

- 3. Jan Cardinaal**, ged. Oudcarspel 15-12-1802, zn. van Klaas Cardinaal en Grietje Jans Tebbe.
- 4. Joanna Cardinaal**, ged. Oudcarspel 07-03-1804, dr. van Klaas Arisse Cardinaal en Grietje Jans Tebbe, dienstbode, overl. Bergen 18-02-1886,
tr. als Jannetje Cardinaal, Koedijk 11-02-1836 **Theodorus Kleine**, zich noemend Dirk Kleine, geb. Koedijk 22-12-1810, rk, boerenknecht, dagloner, overl. Koedijk 26-08-1873, zn. van Anthonie Kleine en Helena Everts. Na de dood van haar man verhuisde Jannetje met twee kinderen naar Bergen, alwaar haar zoon Anthonie kostwinner was. Zij is daar gestorven.
- 5. Arien Cardinaal**, ged. Oudcarspel 15-09-1806, zn. van Klaas Arisse Cardinaal en Grietje Jans Tebbe, dienstknecht, overl. Zuid-Scharwoude, 10-10-1849,
tr. Zuid-Scharwoude 15-5-1836 **Trijntje Wokke**, geb ca. 1808 Heerhugowaard, overl. Zuid-Scharwoude, 27-03-1848, dr. van Jan Wokke en Trijntje Leegwater.

III Aafje Cardinaal, rk ged. Oudcarspel, 12-04-1800, als dr. van *Crelis Bet* en Grietje Tebbe, dienstmaagd in de Beemster, overl. Beemster 13-1-1858, 57 jaar oud,
tr. Beemster 06-01-1836 **Hendrik Tijburg**, geb. Schermerhorn en rk ged. Beemster 02-08-1792^a, boerenknecht, overl. Schermerhorn 13-07-1870, 77 jaar oud, zn. van Jan Tijburg, wagenmaker en Antje Woestenburg, overl. Schermerhorn 18-04-1798^a. Het echtpaar heeft op de Rijperweg, wijk B, nr 82 in de Beemster gewoond en heeft geen kinderen gekregen. Na de dood van Aafje is Hendrik naar Schermerhorn verhuisd om bij zijn broer Pieter Tijburg te gaan wonen. Hij is daar gestorven.

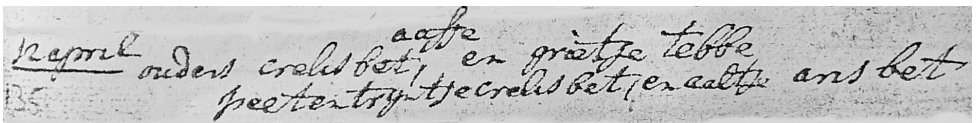
Aafje Cardinaal en Hendrik Tijburg wilden graag trouwen in hun woonplaats Beemster. Maar trouwen doe je niet zo maar. Ook als je weet dat je de juiste partner hebt gevonden, is het geen simpele organisatie. Je moet officiële aktes aanvragen, dat kost geld. Aafje was dienstbode en Hendrik boerenknecht, dus veel geld hadden ze niet. Allereerst moesten ze mensen vinden, die konden verklaren dat ze de kosten voor de benodigde akten niet konden betalen. Ze vonden Barend Bruijn, molenmaker en Jacob Poulusz.

Doets, landman, beiden wonende in de Beemster bereid voor hen te getuigen.

De burgemeester van de Beemster gaf hen daarna op 15 december 1835^a een verklaring waarin stond dat ze de akten 'pro deo' zouden verkrijgen. Hendrik was geboren in gemeente Schermerhorn, maar zijn geboortehuis stond vlak bij de Beemster. Hij werd gedoopt in de dichtstbijzijnde katholieke kerk en dat was in Beemster. Zijn geboortebewijs kreeg hij dus daar vandaan en de doodakte van zijn moeder uit Schermerhorn, zijn vader leefde nog. De papieren zijn gedateerd 17 december 1835^a.

Aafje moest terug naar Oudkarspel. De doodakte van haar vader Klaas Cardinaal en van haar moeder Grietje Tebbe, zelfs van haar grootvader Arien Klaasz. Cardinaal en grootmoeder Aafje Cornelis Bet aan vaders kant en van grootvader Jan Casper Tebben en grootmoeder Aaltje Pieters Kuyl aan moeders kant kreeg zij pro deo en zonder problemen. Die zijn ook gedateerd op 17 december 1835^a. Maar in plaats van een geboortebewijs kreeg zij een akte van bekendheid. Daar had zij al eerder haar best voor moeten doen. Zij had namelijk in 1830 ook het voornemen gehad te trouwen en toen had men ontdekt dat haar geboorte foutief was opgeschreven, waardoor een geboortebewijs onmogelijk was. Er stond in het doopboek van Oudkarspel 1800 :

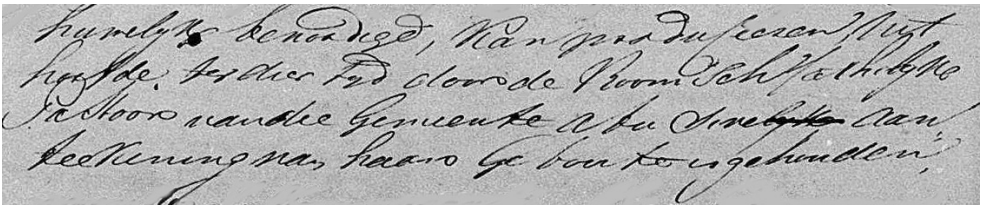

Handwritten text from a church register, likely a baptism record. The text is written in cursive and includes the date '12 april' and names: 'ouders crelis bet, en grietje tebbe' and 'peeter trijntje crelis bet, en aaltje aris bet'. There is a small number '35' written in the bottom left corner.

12 april,
Aafje
ouders Crelis Bet, en Grietje Tebbe,
peeter Trijntje Crelis Bet, en Aaltje Aris Bet

Dat deugde niet! 'Aafje Cardinaal' kon in die tijd nooit een wettig kind van een 'Bet' zijn. In werkelijkheid was Crelis Bet haar overgrootvader, via haar oma aan vaders zijde. Het geboortebewijs kreeg zij dus niet. Ze kreeg de raad mensen te zoeken, die konden verklaren dat zij 12 april 1800 in het gezin Cardinaal was geboren.

Zij vond ze en verscheen voor de vrederechter, zitting hebbende in het lokaal op het stadhuis van Alkmaar, met Barend Slepers, timmerman, 64 jaar, Dick Prins, landman, 64 jaar, Klaas Gladpootjes, landman, 63, Jacob Bijpost, timmerman, 63 jaar, Zeivert van der Grift, landman, 61 jaar, Willem Kooy, landman, 58 jaar, en Cornelis Zut, landman 54 jaar, allen wonende te Oudcarspel. Zij waren ten tijde van Aafjes geboorte in 1800 allen volwassen en verklaarden Aafje Cardinaal zeer goed te kennen als dochter van wijlen Klaas Cardinaal en van wijlen Grietje Tebben en ze herinnerden zich goed dat Aafje 12 april 1800 te Oudcarspel werd geboren en zeiden dat zij geen geboortebewijs, voor haar...

*Huwelijk benoedigd, kan produceeren, uit
hoofde ter dier tijd door de Roomsche Katholyke
Pastoor van die Gemeente abusivelijke aan-
teekening van haar geboorte is gehouden,*

*... huwelijk benoedigd, kan produceeren, uit
hoofde ter dier tijd door de Roomsche Katholyke
Pastoor van die Gemeente abusivelijke aan-
teekening van haar geboorte is gehouden, ...*

een 'abusieve aantekening' ... met andere woorden de pastoor had zich gewoon vergist! Hoe ver ging zijn interesse voor zijn parochieleden? Och, een foutje is gauw gemaakt.

De getuigen zeiden ook nog dat zij in de buurt en nabijheid van Aafjes ouders hadden gewoond en dat zij de deugdelijkheid van deze verklaring onder ede wilden bevestigen. Dat is gebeurd en Aafje heeft de akte van bekendheid van de rechter gekregen, gratis geregistreerd te Alkmaar den 30ste augustus 1830^a. Waarschijnlijk is het huwelijk dat toen gepland was, niet doorgegaan, ze zal toch geen 6 jaar verkering hebben gehad; we zullen het nooit weten.

Gratis verkregen akten hebben geen zegel en zijn dus niet rechtsgeldig. Alle papieren, nodig voor hun huwelijk moesten dus ook nog naar de rechter. Deze controleerde de handtekening, die de Oudkarspelse burgemeester M.

Kroon er op had geplaatst en legaliseerde daarbij de akten. Het huwelijk is op 6 januari 1836 voltrokken in Beemster. De bruid en haar broer, getuige Arie Cardinaal, 28 (29) jaar, boerenknecht, verklaarden onder de huwelijksakte *'hunnen naam te kunnen teekenen noch schrijven'*. Gelukkig was dat geen bezwaar, de anderen konden dat wel. Aafje is 22 jaar getrouwd geweest; we hopen gelukkig getrouwd.

In ons jubileumboek 'Immigranten in Alkmaar 1860 – 1880', van Maria de Leeuw, staat in de supplementen op blz. 136 en 137 te lezen dat de Italiaan 'Pedroli' een akte van bekendheid bij de notaris kreeg en op blz. 143 had ook Anna Schohaus, de vrouw van Frigerio haar best moeten doen zo'n akte te krijgen. Sla het boek er nog maar eens op na!

^a - blijkt uit de huwelijksbijlagen van Aafje Cardinaal en Hendrik Tijburg, Beemster 16-01-1836.

nadere kennismaking met...

door Ank Poland

Onlangs vroeg Marry Luken mij of ik mij 'even wilde voorstellen' in dit blad. 'Leuk om eens een keer iemand van buiten de regio te vragen.' vertelde zij erbij. Daar heb ik natuurlijk even over na moeten denken. Een enkeling zal mij kennen, af en toe verschijnt er een stukje onder mijn naam in dit blad. Ach waarom ook niet.

Ik ben geboren in 1950 in Hoogwoud, opgegroeid in de Wieringermeer en op 18-jarige leeftijd voor mijn werk verhuisd naar Leiden. Daar woon en werk ik nog steeds met veel plezier. Ik woon in een van de 35 mooie hofjes die Leiden rijk is en werk bijna full-time in het speciaal onderwijs. Door de genealogie kwam ik weer terug bij mijn wortels in West-Friesland.

De laatste jaren bezoek ik het archief in Alkmaar veel minder dan in het begin van deze eeuw.

Mijn eerste kennismaking kan ik mij nog goed herinneren. Ik was begonnen met de kwartierstaat van mijn vader, omdat ik erg weinig van zijn familie wist. Deze zoektocht deed ik tot dan toe vooral in het Westfries archief. Nu wilde ik mijn moeders kant uitzoeken: de familie Plak. Maar toen ik mijn naam in het dagregister op de balie noteerde reageerde Jan Willem Balder meteen enthousiast: 'Ken jij Toontje Poland? Wij hebben een boek over hem.....' en niet veel later bladerde ik in de twee delen die W.A. van Rees in 1867 over Toontje had geschreven. Bijzonder! Een belangrijke vraag was dus al beantwoord: Toontje Poland had echt bestaan. Ik had hem leren kennen door de twee jeugdboeken die Johan Fabricius in 1978/79 over hem had geschreven. Dus er was nog veel uit te zoeken in dit klantvriendelijke archief. En dat heb ik zeker veelvuldig gedaan en kom er nog af en toe.

Mijn familie komt grotendeels uit West-Friesland, met name uit de Heerhugowaard. Dit bleek geen eenvoudige gemeente om in te speuren, omdat daar tot 1869 geen kerk had gestaan en mensen hun kinderen lieten dopen in omliggende kerken totdat in 1811 de gemeentes deze registratie

overnamen. Maar dat leerde mij wel zoeken en begrijpen hoe genealogie in elkaar steekt. Al snel stapte ik over naar het maken van parentelen, omdat er veel meer Polanders 'langskwamen' tijdens mijn speurtochten dan ik kon plaatsen. Maar omdat ik in Leiden woon is Haarlem het archief waar ik zoveel mogelijk probeer op te zoeken. Ook omdat mijn familie vaker op de grens zit tussen het Alkmaars archief en het Westfries archief.

Bij de kwartierstaten was ik niet zo accuraat bezig geweest. Ik wilde alleen maar weten. Weten wie waren zij en waar zij vandaan kwamen. Maar door deze parentelen werd voor mij zorgvuldige notering belangrijk, want af en toe moest ik het weer opnieuw kunnen opzoeken. Puzzelen, verbanden leggen en zoeken naar wat die mensen bezig had gehouden fascineerde mij bijzonder. Zoals Klaas Poland, de oudste zoon van de molenmakers-familie van Dirk Poland. Hij volgde niet in zijn vaders voetsporen zoals vijf van zijn jongere broers wel deden, maar werd schilder kerkelijke kunst. Hij bleek als veertienjarige al les te hebben gekregen van de bekende Duitse schilder Alexander Kläsener, die in Alkmaar de kruiswegstaties schilderde in de Laurentiuskerk. Hoe was het hem gelukt daarin zijn eigen weg te vinden? Natuurlijk zocht en bezocht ik kerken waarin hij zijn werk had achtergelaten zoals de St Pancratiuskerk te 's-Heerenberg waar hij in 1921 werkzaam was.

De familie Poland bleek veelzijdig te zijn. Toontje Poland werd als militair beroemd in Nederlandsch Indië en de zoektocht naar hemzelf, zijn voorouders en zijn nazaten (met name dochters) bleek erg interessant. Dan is er nog de stam waaruit ik zelf voortkom. Nog voor de digitalisering had ik in de verschillende archieven al veel notariële akten gevonden over bijvoorbeeld boedelscheidingen als een der ouders was overleden. Onlangs ontdekte ik in Haarlem, dankzij de digitalisering, een bijzondere akte bij het Vredegerecht (ingesteld door Napoleon) waardoor ik toch de geboortedatum van mijn oudste voorvader kon vinden. Opeens kon ik weer verder in de tijd en wat bleek? Ook zij komen uit de Heerhugowaard. Er zijn twee gezinnen die bij mij nog vraagtekens oproepen. Dat is de puzzel waar ik mij momenteel over buig. Mocht iemand daar verwantschap mee hebben of mij er meer over kunnen vertellen dan zou ik dat bijzonder op prijs stellen. U vindt de gegevens van deze twee gezinnen op de volgende pagina's.

Een van de mooie kanten van genealogie is dat je zoveel verschillende mensen leert kennen. Ik kreeg niet alleen contacten met 'verre' familieleden, wisselde foto's uit, etc., maar ik ontmoet ook leuke mensen in de verschillende archieven, op mijn speurtocht door Nederland of mail met mensen uit overzeese gebieden. Archieven zijn beslist niet saai!

Gezin 1

Jacob Cornelis (Weever?) en *Trijntje Crelis*
Kinderen, geboren in de Heerhugowaard

1. *Cornelis*, ged. Obdam 3-2-1708, get. Emmetje Krelis
2. *Diewertje*, ged. Obdam 23-11-1710, get. Stijntje Krelis
3. *Agatha*, ged. Obdam 4-3-1713. Aagje zelf is doopget. in 1759.
Doopget. Stijntje Krelis
tr. Obdam 13-6-1745 *Adriaan Jansz Rit* (uit Winkel)
Kinderen:
  1. *Aafje*, ged. Obdam 29-3-1747, get. Maartje Jacobs
  2. *Jan*, ged. Obdam 20-1-1748, get. Maartje Ariens
  3. *Grietje*, ged. Obdam 30-1-1750, begr. Obdam 7-11-1809 (59 j).
Doopget. Maartje Jacobs
tr. Obdam 27-1-1771 *Willem Klaas Tuijn*

Gezin 2

Cornelis Jansz Jong/Crol, geb. ca. 1676, overleden voor 12-4-1745 (ca. 69 j).
Tr.

Heijltje / Hilletje Frans, geb. ca. 1683, overl. na 12-4-1745.

Bij de geboorte van de zonen Jan en Pieter wordt Cornelis met de achternaam '**Jong**' genoteerd. Vanaf 1720 is '**Crol**' de vaste achternaam. Het kan zijn dat het om twee verschillende vaders gaat, maar zoon Pieter en dochter Aafje worden steevast met de naam Crol aangeduid.

Op 21-12-1722 is Cornelis Jansz Krol samen met Frans Cornelis Krol getuige bij een testament van Reijer Schriecker, beide wonend in de Heerhugowaard.

Cornelis Crol woonde in 1733 in Veenhuizen in een stenen bouw- en boerenhuis aan de Middelweg nr 3 als gebruiker. Verponding (belasting) is dan

f22,-.

Cornelis zelf is getuige in 1737 en uit die notariële akte (2012/50) blijkt dat hij dan 62 jaar is.

Hij kon niet schrijven en plaatste een kruisje als handtekening.

De boedel van Heijltje Frans wordt beschreven op 12 april 1745 (2012/86). Zij is dan onlangs weduwe geworden van Cornelis Crol. Twee aktes verder wordt duidelijk dat het paar een boerderij pachtte van Catharina Kistemaker, weduwe van de heer Gerrit Agricola en koopman Jan Braak. De boerderij staat in het noordelijk deel van de Berkmeer dat onder Veenhuizen valt.

Kinderen:

1. *Frans*, geb. voor 1707.
In Oudorp woonde in 1733 Frans Croll in huur een hujs voor f 18,-
2. *Lijsbeth*, ged. Obdam 3-12-1707, geb. Veenhuizen, get. Trijn Jans
3. *Jan*, ged. Obdam 2-4-1711, geb. Heerhugowaard, get. Trijn Jans
4. *Pieter*, ged. Obdam 21-9-1712, geb. Heerhugowaard, get. Grietje Jans
tr. Obdam 29-4-1736 *Guurtje* Pieters **Hostmus**
5. *Maartje*, ged. Obdam 11-2-1715, geb. Heerhugowaard. Overl. na 1738. Doopget. Trijn Heertjes
6. *Aafje/Eva*, ged. Obdam 2-12-1716, geb. Heerhugowaard, get. Trijn Willems (Poland)
tr. Obdam 4-5-1737 *Walig* Pietersz **Slot**
7. *Neeltje*, ged. Obdam 10-10-1719, geb. Veenhuizen. Overl. na 1746. Doopget. Maartje Heertjes
8. *Trijntje*, ged. Obdam 23-10-1720, geb. Heerhugowaard. Overl. na 1742. Doopget. Aagt Claas
9. *Jacob*, ged. Obdam 24-2-1722, geb. Veenhuizen. Overl. Hoogwoud 14-8-1766. Doopget. Trijn Heertjes.
tr. Hoogwoud 13-12-1756 *Antje* Willems **Goudsblom**, uit Aarts-woud.
Kinderen: *Grietje* en *Dirkje*, geb. Hoogwoud 21-3-1758
10. *Grietje*, ged. Obdam 10-5-1723, geb. Veenhuizen, get. Neel Aelbers
11. *Anna*, ged. Obdam 15-2-1725, geb. Veenhuizen, begr. Hoogwoud 2-12-1762 (37). Doopget. Maartje Pieters
tr. Oudorp 26-4-1744 *Cornelis* Jacobsz **Weever**

Oproep: nakomelingen van Claas Oudejans gezocht

Van Ed Bes ontvingen wij onderstaande oproep:

Ik ben opzoek naar kinderen en/of kleinkinderen van **Klaas Oudejans**, zoon van **Klasina Wokke** en **Petrus Oudejans**.

Klasina is geboren en getrouwd te Heiloo en overleden in Alkmaar.

In de periode 1910-1939 hebben zij in Alkmaar gewoond, dus is het aannemelijk dat Klaas daar geboren is.

Ik ben namelijk in het bezit van een aquarel dat de geboortewoning laat zien van mijn overgrootmoeder Marijtje Zwagerman. (1846).

Het huisje had de naam "Het Zeepaardje", stond in Schoorl en is geschilderd door Claas Oudejans.

Ik wil dit schilderijtje graag afstaan aan een kind of kleinkind van Klaas.

Wie kan mij op weg helpen?

Lezers die kunnen helpen worden van harte uitgenodigd om contact op te nemen met de redactie, zie adressen op de kaft.

DE FAMILIE SCHIPPER

boekbespreking

door Piet Aaij

‘De familie Schipper 1700-1985’ door H. Langedijk

Met 9 tabellen van de verschillende generaties (bibliotheeknr. 225)

Het enorm uitgebreide overzicht begint bij de geboorte van Jacob Teunis Schipper, gedoopt 29-0-1733 te Hem en aldaar overleden 30-03-1814. Na 3 huwelijken blijft alleen zoon Jan in leven en uit zijn huwelijk met Antje Dirks Hofland te Oosterblokker in 1783 worden 13 kinderen geboren. Zo wordt hij de voorvader van vele thans nog in leven zijnde Schippers in Spanbroek en omgeving. Een bijlage van de stambomen in 9 tabellen en een index van achternamen van aangetrouwde families en getuigen bij huwelijken, geboortes en overlijden alsmede overigen, genoemd in de tekst, geeft de mogelijkheid om snel de gewenste ‘Schipper’ te vinden.

Bijlage 1: volgens art. 65 van het Burgerlijk Wetboek behoren bruidegom en bruid bij hun huwelijksluiting persoonlijk te verschijnen. Een uitzondering laat art. 66 toe: Het staat de koning(in) vrij, uit hoofde van *gewichtige redenen*, aan partijen te vergunnen, het huwelijk door een bijzondere bij authentieke akte gevolmachtigde te voltrekken. Bruid of bruidegom kan bij notariële akte in haar of zijn plaats zich laten vertegenwoordigen door een broer, een neef, een vriendin, een buurman, een tante etc. Gewichtige redenen voor een volmacht kunnen bijv. zijn dat de financiën van één van de partners niet toereikend zijn om naar Nederland te komen of één van hen verblijft langdurig in de gevangenis of moet nog een lange tijd in het ziekenhuis verblijven. Vroeger kwam dit ‘trouwen-met-de-handschoen’ regelmatig voor bij militairen van het K.N.I.L.

Bijlage 2: Jaap Tool en Grietje Schipper kregen een dochter Hendrika op 30 april 1909 te Hensbroek. Op deze dag werd prinses (later koningin) Juliana geboren! Rika trouwde met Klaas van Etten te Spanbroek op 19-04-1934. Op 30-04-1959 werd koningin Juliana 50 jaar en zij nodigde toen 50 landgenoten uit die te gast mochten komen op paleis Soestdijk. Rika en Klaas hoorden tot de uitverkorenen. Onvergetelijk, zo’n vorstelijke ontvangst.

Nieuwe leden

Wij heten de volgende nieuwe leden van harte welkom. We wensen u veel succes met uw onderzoek en hopen u op de bijeenkomsten in Alkmaar te mogen ontmoeten. Als u in dit blad een artikel wilt publiceren, kunt u contact opnemen met de redactie. Schroom niet, uw bijdrage wordt bijzonder gewaardeerd en de redactie helpt u graag.

Dhr. P. Fernee	Heerhugowaard
Dhr. M.J. Cerfontain	Heerhugowaard
Dhr. C.G.P. Bakker	Hoorn
Dhr. L.J. van de Kamer	Alkmaar
Dhr. J.M.Scholten	Heerhugowaard

Wij adviseren al onze leden om een profiel aan te maken op de NGV-site. Dit profiel is bedoeld voor andere leden om met u in contact te komen en dat is toch de essentie van uw lidmaatschap: onderlinge uitwisseling van kennis en informatie. U kunt zelf beperkingen in uw informatie geven. Het door u vermelde e-mailadres kan wel gebruikt worden voor het leggen van contacten, maar wordt niet getoond.

Hulp van de NGV in het Alkmaars archief

Afgelopen herfst- en winterperiode hebben een aantal leden van onze afdeling steeds op de 3e woensdagmiddag van de maand hulp verleend aan bezoekers van het Regionaal Archief Alkmaar bij hun, veelal, beginnend onderzoek. Vaak kon men de mensen goed op weg helpen en vertrokken de speurders in de namiddag enthousiast het gebouw.

Voor de komende woensdagmiddagen **20 maart** en **17 april** wordt ook nog hulp geboden. Vanaf 14.00 uur staan enkele medewerkers van afdeling HNK voor u klaar. Daarna stoppen de activiteiten van HNK voor het zomerreces en zal dus ook de hulp in het archief een paar maanden stoppen. Mogelijk zal in september 2013 de draad weer worden opgepakt. Maar daarover leest u meer in het volgende nummer van HNK of op de website van het Regionaal Archief.

Feestelijke overhandiging oorkonden

door Wil Hermanus

Vorig jaar besloot het hoofdbestuur van de NGV om alle leden die 40 jaar of langer lid zijn van de NGV een oorkonde te verlenen. Om deze uitreiking een feestelijk tintje te geven werd aan de afdelingsbesturen gevraagd om op gepaste wijze aandacht te besteden aan de leden die daarvoor binnen de eigen afdeling in aanmerking kwamen.

Voor onze afdeling betrof het de leden: Mevrouw J.E.H. Rombach-de Kievid uit Rheden (sinds 1 mei 1963), de heer G. Hesselink uit Oudorp (sinds 1 december 1965), de heer B.J.M. Roelofs uit Heiloo (sinds 1 oktober 1967), de heer J.H.N.W. Raat uit Heiloo (sinds 1 januari 1968) en mevrouw M.A.S. van de Vrijhoef-Hogenes (sinds 1 april 1970).

Het afdelingsbestuur was in de gelegenheid om enkele oorkonden persoonlijk uit te reiken. De dames Rombach en Van de Vrijhoef kregen de verrassing per post toegestuurd aangezien zij te ver weg wonen. In dit nummer besteden we kort aandacht aan de uitreiking thuis bij de heer Hesselink. In het volgende nummer van dit blad kunt u in de rubriek "Nadere kennismaking met ...." meer over hem lezen.

Met de heer Raat heeft u al eens eerder kennis kunnen maken in aflevering 65, bladzijde 7 van ons blad. Alle vijf trouwe leden ontvingen naast de oorkonde ook bloemen of een bloemenbon.

*De heer
G. Hesselink
met de
oorkonde.*

Klaasje B(u)ij(ten)post? Waarom Klaasje geen echte Bijpost is...

door Rob Bijpost

Bij het graven in de archieven van het Regionaal Archief in Alkmaar kom ik dopen tegen in Schagen waarbij de moeder Klaasje Bijpost is en de vader Theunis Vuijst. Echter deze Klaasje kan ik op geen enkele manier koppelen aan een Bijpost in de twee stambomen Bijpost.

Bij nader onderzoek vind ik in de doopboeken van Doopsgezinden in Alkmaar onder de naam Vu(j)ist ook een paar geboortes van kinderen van wie de vader Theunis Vui(j)st en de moeder **Buijtenpost** heet.

Het met zekerheid vaststellen dat Klaasje Bijpost dezelfde moet zijn als Klaasje Buijtenpost kan door de geboortes in Schagen te vergelijken met een paar geboortes die ook bij hun trouwen voor de Doopsgezinden in Alkmaar later in een ander handschrift worden bijgescheven.

De korte levensloop van beiden wordt dan als volgt.

Alkmaar 28.02.1751 doop doopsgezind:

1751 / 28 Feb^r is Gedoopt Door Jan de Blijken: Klaasjen Buijtenpost.

Daar onder met een ander handschrift:

Vertrokken na Elders.

Met attest na barsingerhorn 13 septemb 1758

In Schagen vind ik twee vermeldingen van hun huwelijk in het trouwboek en in het impostboek.

Alhier getr, 12. Febr. (1757)

Teunis Vuijst j.m. met Claaszie Buijten Post j.d.beijden op de Loet te Schagen. (Scha5/71a)

Schagen boek 16 fol 301

28. jan. (1757) Teunis Vuijst j.m. en Claasje Buijten Post j.d. beide alhier onder de onvermogende. -----Memorie **(Scha16/301)**

*de Feinits Kuyser J. M. en Claasje Vuijst
 Doop-Boek, bej. d. e. l. s. i. n. v. d. e. b. o. o. k. v. a. n.
 Schagen — — — — — (M. en v. v.)*

Echter in boek Alkmaar 131 folio 19vs/20 vind ik:

Klasina Buijtenpost	) overleden 19 Febr. 1799	Jan Vuijst – den 19 Nov geb. 1757
getrouwd met	)	
	) en daar uijt geboren	Claas Vuijst geb. 13 jan. 1764
Teunis Vuijst gereformeerd	)	
6 Feb: 1757.	) Overleden 12 Maart 1784	Pieter Vuijst geb. 7 mrt 1770

Dit levert als gegeven op dat Theunis van Gereformeerde afkomst is. Ook de overlijdensdata van beiden zijn later bijgeschreven alsmede de geboortedata van drie kinderen.

De onderstaande geboorten zijn alle ingeschreven in het Gereformeerde doopboek van Schagen:

- Jan ~ 20-11-1757 Schagen (**Sch3/125**)
- Pieter ~ 21-02-1759 Schagen (**Sch3/131**)
     † 24-03-1760 Schagen (**Sch16/327**)
- Aagtje ~ 17-08-1760 Schagen (**Sch3/136**)
     Begr. 28-09-1762 Schagen (**Sch16/345**)
- Pieter ~ 18-12-1761 Schagen (**Sch3/141**)
     † 13-02-1764 Schagen (**Sch16/354**)
- Klaas ~ 16-02-1763 Schagen (**Sch3/145**)
     † 27-10-1763 Schagen (**Sch16/350**)
- Klaas ~ 15-01-1764 Schagen (**Sch3/148**)

Bij hun trouwen in Schagen wonen ze op de Loet in Schagen en moet Klaasje ingeschreven zijn bij de Doopsgezinden in Alkmaar want:

1759 Den 24 Junij is met een Attestatie van Alkmaar tot ons gekomen
Claasje Buitenpost. (**GemBa3/84**)

1764 Noch den 7 October met een Attestatie vertrokken na Alkmaar Claasje
Buitenpost. (**GemBa3/118**)

Klaasje 'kerkte' dus van 1759 tot met 1764 bij de Doopsgezinden in
Barsingerhorn en daarna weer in Alkmaar. Tegelijkertijd moeten ze zijn
verhuisd van Schagen naar Alkmaar.

Hun eerstgeboren kind is daarna aangegeven in Alkmaar en in hetzelfde jaar
begraven in Alkmaar.

*den 15 January Theunis Vuijst Klaas
Klaasje Buitenpost*

- Aechje ~ 17-03-1765 Alkmaar (**Alk15/160**) (Klaasie Buitenpost)
- Aechje ~ 05-06-1766 Alkmaar (**Alk16/13**) (Klaasje Buitenpost)
- Pieter ~ 25-10-1767 Alkmaar (**Alk16/28**) (Klaasie Buitenpost)
- Pieter ~ 11-03-1770 Alkmaar (**Alk16/53vs**) (Klaasi Buitenpost)

*ditto | Teunis Vuijst. ————— | Pieter.
Klaasi Buitenpost. —————*

27 (09-1765) bij Theunis Vuijst t lijk van sijn dogtertje aagjen in t weeshuijs
de Kleremaker onder onvermogen. (**Alk628**)

27 (03-1767) bij Teunis Vuijst tlijk van Zijn dogtertje Aagje Vuijst op de Korte
Koningswegh onder onvermogen.

(**Alk630**)

????? Teunis Vuijst 't Lijk van sijn kindt Pieter Vuijst onder de
onvermogende. (**Alk16/327**)

13 (02-1799) *Clasina Buitenpost wed. T. Vuist 73 j. in het Wildemanshoffje arm (ORA657)*

Begraven 23 (02-1799) *Clasina Buitenpost ----- ":15:" (Alk52/--)*

15 (03-1784) *Teunis Vuijst 60 j. 1 minderj. in de Doelestraat WZ onvermogen (ORA647)*

Begraven 16-03-1784 te Alkmaar voor *f --:15:-- (Alk52/146vs)*

Als we terugrekenen dat Klaasje in 1799 gestorven is op 73-jarige leeftijd dan komt haar geboortejaar op 1726. Dat betekent dat ze op het moment van trouwen al 31 geweest moet zijn. In hetzelfde jaar komt het eerste kind en het laatste wordt geboren als ze 44 is.

Wel vinden we nog een akte van verkoop onroerend goed in de Zijpe. Dit is de volledige acte. De vele etc. betekenen dat daar de gebruikelijke voorwaarden moeten worden gelezen:

Compareerde Teunis Vuijst, Mr Kleermaker van het weeshuijs binnen Alkmaar, dewelke etc. aen ende ten behoeve van Willem van Doome, m^r kleermaker in de Hazepolder, een Huijs en erve, Staende en gelegen in gemelde Haze Polder belent de erve Claas Spierdijk ten oosten, de weduwe van Cornelis Twisk ten westen, en de Heere Weg ten Zuiden en noorden, en wel met etc. van etc. met een Somme van Tweehondert vijftig gulden van XL grooten Vlaams het stuk; beloovende etc. waarmede etc. daar voren verbindende etc.

Naar Luid, en voor Heeren Schepenen als ut supra in dato 16 mej 1767. (ORZij6540/75vs-76)

Dit moet dezelfde Theunis zijn want dat klopt weer met de aantekening bij het overlijden van Pieter op 27.09.1765.

Is mijn conclusie goed als ik zeg dat Klaasje een Buitenpost is?

Alleen waarom heet ze dan bij de Gereformeerd geboortes in Schagen Bijpost?

Kan dat zijn omdat de goegemeente niet wilde laten weten dat Klaasje Doopsgezind is? Waarom dan bij het huwelijk wel de naam Buiten Post gebruiken?

Ik weet het niet, maar voor mij is het duidelijk dat ze geen Bijpost is.

VOOR U GELEZEN

door Jan Breggeman

KWST Van Schaijk, Nijmegen, blz. 112	Kwartier van Nijmegen. 21 ^e jrg, nr. 4, december 2012
KWST Wilhelmina Liefink, blz 80 (Mieke van Veen en Jeroen van Rijswijk)	Kwartier van Nijmegen. 21e jrg, nr. 3, september 2012
Website Gelderland in beeld geheel vernieuwd. 60.000 ansichtkaarten, foto's en gravures met hist. afbeeldingen van bijna alle steden en dorpen in Gelderland. blz. 64	Kwartier van Nijmegen. 21e jrg, nr. 2, mei 2012
Parenteel van de Westfriese familie Pik (vervolg). Ze zaadfirma 'PieterPikZonen'. Naam wordt Piké. (Siem Kieft)	Westfriese Families. 53e jrg, nr. 3, sept. 2012
Bidprentjes door Annie Duijf. Een overzicht dat niet compleet is. blz. 100	Gerpermenteerd, (afd. 's-Hertogenbosche-Tilburg), 14e jrg, nr. 56, dec. 2012
Gevonden op internet, blz. 100 (Pieter van Sanden)	idem
Familiegeld. Edam 1673. (Herman Rijswijk) Om de oorlogskosten te kunne betalen wordt door de staten van Holland en West-Friesland besloten tot heffen van de 200e penning. blz. 392	Zaanstreek-Waterland, 25e jrg, nr. 90, sept. 2012
Volksgebruiken rond zwangerschap en geboorte, blz 5. (Rosalien Fideldij Dop)	Gens Propria (Kennemerland), nr 68, juli 2012
Met handenarbeijt de kost verdienen. Friezen in het tuchthuis in Groningen, blz 10 . (Antonia Veldhuis). Friezen die naar elders vertrokken in de hoop op een betere toekomst.	11 en 30 (afd. Friesland), 18e jrg, nr. 1, jan. 2013
Duitse voorouders, blz. 135. (Gerda Schepers). Eeuwenlang trokken mensen vanuit Duitsland naar Nederland voor werk.	Twentse Genealogische Ver. 28e jrg, nr. 4, 2012

KWST Mak, Den Helder, blz. 80 (Dick Waalboer)	Koggenland, 27e jrg, nr. 4, 2012
KWST Gerrit Komrij, blz. 72 (Frank Rijckaert)	Bulletin Achterhoek en Liemers, 20e jrg, nr. 4 dec. 2012
KWST Guus Hiddink, blz. 52 (Frank Rijckaert)	Bulletin Achterhoek en Liemers, 20e jrg, nr. 3, sept. 2012
KWST J.H. Engelen, blz. 8 (Arno J. Coopmans) Amerika, de eerste Nederlanders die zich vestigden in Amerika, blz. 12	Land van Cuijk en Ravenstein, nr. 61, aug. 2012
KWST Heiltje Ringnaldus, Groningen, blz. 62	Threant, 23e jrg, nr. 3, aug. 2012
KWST Wouter Bijkerk, Heerlen, blz. 70	Stichtse Heraut, 24e jrg, nr. 3, aug. 2012

pmerkelijk

01 feb 2013:

Polen 82 jaar getrouwd

WARSCHAU - Het Poolse echtpaar Ignacy en Stefania Stasiak herdenken vrijdag dat ze elkaar 82 jaar geleden in een kerk in hun geboorteplaats Aleksandrow Lodzki het jawoord gaven. De 104-jarige Ignacy en de 3 jaar jongere Stefania wonen nog altijd in dat dorp in het centrum van het Oost-Europese land.

De twee worden beschouwd als het langst getrouwde paar van Europa. Ignacy was timmerman en maakte onder meer veel meubels voor zijn burens en zijn eigen huis, dat hij in 1937 met zijn vader bouwde. Zijn vrouw werkte jaren in een textiel-fabriek. Zij hebben twee zonen.

De NGV en Stichting **Akevoth** zoeken vrijwilligers

In 2011 is de NGV een samenwerkingsverband aangegaan met Stichting Akevoth. Stichting Akevoth houdt zich bezig met onderzoek naar en het publiceren van gegevens omtrent de geschiedenis van Nederlands-Joodse families en hun erfgoed. Op hun website (<http://www.dutchjewry.org>) is het verzamelde materiaal in vele databases terug te vinden. De website wordt jaarlijks meer dan 900.000 keer door bezoekers geraadpleegd.

In twee werkgroepen wordt gewerkt om de taken van stichting Akevoth over te dragen aan de NGV. Een ondersteunende werkgroep houdt zich bezig met het doen van onderzoek naar genealogische gegevens en met het beantwoorden van vragen die van over de hele wereld binnenkomen. Een technische werkgroep houdt zich bezig met het technische beheer van de web-site en de bijbehorende databases. Voor beide werkgroepen is behoefte aan vrijwilligers.

Bent u geïnteresseerd, of heeft u vragen, dan kunt een e-mail sturen naar pr_service@ngv.nl

Namens de NGV en Akevoth,
Lex van der Linden.

VOOR U VERZAMELD

redactie

Op dinsdag 19 maart wordt bij de NGV-afdeling Amsterdam e.o. een lezing gehouden met als titel: **'Noordzeekanaal en IJmuiden; tussen Vuur- en Schreierstoren'** door dhr. C. Oudendijk, oud-havenmeester en directeur Scheepvaart van het Gem. Havenbedrijf in Amsterdam. Raadpleeg de NGV-site voor meer info. [bron: NGV-afdeling Amsterdam e.o.].

Neems eens een kijkje op www.vernoeming.nl. U vindt er van alles over voornamen, achternamen en wat er mee samenhangt. [bron: NGV-afdeling Land van Cuijk en Ravensteyn].

Repertorium Nederlandse gemeenten vanaf 1812. Al u wilt weten hoe het precies zit met namen, fusies, splitsingen etc, dan kunt u googlen op 'repertorium gemeenten' en u vindt het repertorium dat u kunt downloaden. [bron: NGV-afdeling Apeldoorn e.o.].

Adressen NGV Afdeling Hollands Noorderkwartier

Afdelingsbestuur

Voorzitter	mw. T.A.C. Schoehuijs-de Vries Voordam 30, 1811 MA Alkmaar, tel: 072-5119998, e-mail: truusschoehuijs@kpnmail.nl
Secretaris, PR en plv. afd. afgev.	mw. W.J. Hermanus-Schipper Wipmolen 10, 1823 GB Alkmaar, tel: 072-5154716, e-mail: wil.hermanus@gmail.com
Penningmeester	J.M. van Veen, Leonard Brammerstraat 9, 1816 TR Alkmaar, tel: 072-5128603, e-mail: jm.v.veen@gmail.com bankrekening: 108334 t.n.v. NGV-afd. HNK te Alkmaar
Vice-voorzitter en afd. afgev.	J.J. Kaldenbach Amstelstraat 18, 1823 EV Alkmaar, tel: 072-5123029, e-mail: jos.kaldenbach@tiscali.nl
Lid	P.D. Aaij Merwedestraat 23, 1823 VK Alkmaar, tel: 072-5119510, e-mail: pdaaij@hetnet.nl
Lid	J. Breggeman Willem de Zwijgerlaan 53, 1901 CP Castricum tel: 0251-656701, e-mail: jbrengeman@zonnet.nl

Overige functies

Bibliotheek	J. Th. Reijngoud Kasteellaan 15, 1829 BD Oudorp, tel: 072-5126229, e-mail: reijngoud@zonnet.nl
Coördinatie Afd. LedenService	vacant
Kwartierstaten- boeken	P.D. Aaij (adres zie boven)
Computer- helpdesk	Voor alg. vragen en GensDataPro: A.J. Biesbroek Kasteelstraat 63. 1724 SC Oudkarspel tel: 0226-313548, e-mail: ajbiesbroek@hetnet.nl

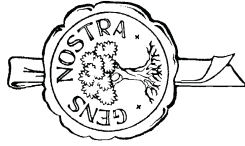
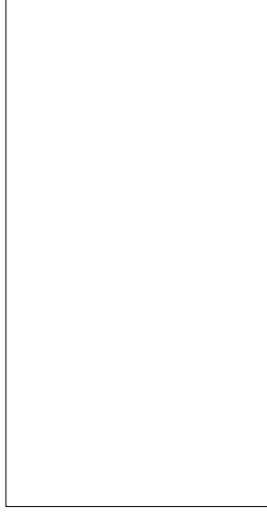
HNK afdelingsblad en -site

Redactie, redactie-adres, webmaster HNK-site, nieuwsbrief	G. Telman Hulstlaan 87, 1702 VK Heerhugowaard, tel: 072-5715452, e-mail: telgriffam@hetnet.nl
Redactie	mw. M.C. Luken-Sluis Hulstlaan 101, 1702 VK Heerhugowaard, tel: 072-5716779, e-mail: lukensluis@kpnmail.nl
Redactie	P.D. Aaij (adres zie boven)
Verzending (coördinatie)	mw. H.T.H. Zonneveld-Aupers Slochterwaard 137, 1824 KT Alkmaar, tel: 072-5128124, e-mail: henny@bsg.nl

HNK-site: <http://hollandsnoorderkwartier.ngv.nl/>

Drukwerk

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Nederlandse Genealogische Vereniging
Afdeling Hollands Noorderkwartier
Secretariaat: Wipmolen 10, 1823 GB Alkmaar